

Det vil måske nu og da irritere lidt at få henvendelse så om oplysning om dette, så om hint; men man må håbe, at de mange naturinteresserede landet over også i fremtiden vil anvende den synsmåde, at de ved omhyggelig besvarelse af henvendelserne giver et bidrag til dansk faunistisk viden, som netop kun de kan give, og herved, foruden den glæde, de selv personlig har ved at iagttage naturforeteelser, opnår at føje noget til vor viden om Danmarks dyreverden.

ANMELDELSER.

HERMAN SCHALOW: BEITRÄGE ZUR VOGELFAUNA DER MARK BRANDENBURG. MED 1 FOTOGRAVURE OG 13 TAVLER I LYS-TRYK, 601 S.

(Berlin 1919).

Schalows Arbejde er en Lokalfauna, men unægtelig af en særlig Art. Den er for det første Resultatet af Forf.s egne 50-aarige Iagttagelser, supplerede med Meddelelser fra trykte og utrykte Kilder, fra saa at sige alle, der har givet sig af med Mark Brandenburgs Fauna. At der har kunnet blive en anseelig Bog ud af det, vil ikke undre, naar man betænker, at det Omraade, som behandles, er ca. 40000 km², med en Befolkning af 4 Millioner (Berlin ikke medregnet), og at der inden for dette Omraade findes saa højt forskellige Jordbunds- og Bevoksningsforhold som de mægtige Fyrreskove Nord for Berlin, det sumpede Havelland mod Vest og Spreewalds Løvskov og Enge ned mod Sachsens Grændser. Men man faar i Bogen langt mere end en faunistisk Skildring. Et Kapitel handler om den faunistiske Ornithologis Historie i Brandenburg med Omtale af en Mængde yngre og ældre Ornithologer, som har virket her; hertil slutter sig en fuldstændig Bibliografi, der tager alt med, hvad der er skrevet af ornithologisk fra den paagældende Egn, saavel særlige Værker som Tidsskriftsartikler og mindre Meddelelser. Den egentlige faunistiske Del indtager det halve af Værket og omfatter 294 Arter, hvis Forekomst og Udbredelse gennemgaas. I de følgende Kapitler behandles brandenburgske Samlinger af Æg og Fugle, endvidere Folkenavne og Folketro om Fuglene der. De sidste 100 Sider optages af Biografier af en halv Snes af de Ornithologer, der har levet og virket i Brandenburg, og til en Del af hvilke Forfatteren har staaet i personligt Forhold. Man læser her om Carl Bolle, den første Skildrer af de kanariske Øers Ornithologi og Kanarifuglen i dens Hjemstavn, følger hans Livsbane fra hans gentagne Rejser til de kanariske Øer til hans Køb af Øen Scharfenberg i Tegeler-søen, hvor han byggede sig et pragtfuldt Slot i sit tredsindstyvende

Aar og henlevede sine sidste, paa mange Maader sørgelige, Alderdomsaar; interessant er ogsaa Beskrivelsen af den bekendte Forstzoolog Bernard Altum, der samtidig med at være ordinær Professor ved Forstakademiet i Eberswalde tillige stadig virkede i sit oprindelige Kald som katholsk Præst; endvidere læser man om Krüger-Welthusen, en af Europas største Ægsamlere, om Alexander Bau, der besørgede en ny Udgave af Friederichs bekendte Fuglebog, o. fl.

Bogen er udarbejdet med beundringsværdig Flid og bærer Mærke af Forfatterens overordentlige Kundskaber, ikke mindst i den ornithologiske Litteratur. Den vil være et Mindesmærke for og et Kildeskrift om Brandenburgs Fuglefauna og er tillige et smukt Vidnesbyrd om den Energi og Arbejdslyst, som endnu besjæler Forf., der længst har overskredet de 70.

O. H.

SVENSKA FÅGLAR EFTER NATUREN OCH PÅ STEN RITADE AF
M. OCH W. VON WRIGHT; MED TEXT AF PROFESSOR EINAR
LÖNNBERG. HÆFTE 1—17. PR. 3 KR. PR. HÆFTE.

(Ivar Baarsen, Stockholm).

Af dette Pragtværk i Folio er nu udkommet 17 Hæfter, hvilket skulde være ca. en Tredjedel; man behøver ikke at være stor Spaamand for at være klar over, at der bliver flere end de oprindelig beregnede 50 Hæfter. Billederne er Brødrene von Wrights pragtfulde, gamle Litografier, gengivne med Farver; hvert Billede er det en Nydelse at betragte, og den Maade, hvorpaa hver Fjer og hver Enkelthed fremtræder, er beundringsværdig; overgaas kan disse Billeder næppe, og man forstaaer Fristelsen til at udgive dem igen; som Illustrationer til en Fuglefauna har de selvfølgelig den Mangel, at Fuglen i Almindelighed kun afbildes i en enkelt Dragt.

Professor Lønnsbergs Tekst giver alt, hvad der med Rimelighed kan forlanges i en Haandbog om svenske Fugle. Den behandler Systematiken, gaar ind paa Racerne og giver for hver enkelt Art og Race fyldestgørende Meddelelser om Fjerdragt, Udbredelse og Biologi; for mange vil det sikkert være kærkomment, at Etymologien baade af de svenske og de systematiske Navne omhyggeligt udredes. Fuglenes Forekomst i Danmark behandles selvfølgelig mindre indgaaende, men danske Læsere vil kunne have megen Glæde baade af Billeder og Tekst, præget som denne er af Forfatterens Kendskab, ikke blot til Sveriges Fugle, men til hele Ornithologien.

O. H.

POUL ROSENIUS: SVERIGES FÅGLAR OCH FÅGELBON. BIND I,
HÆFTE 1—27. 412 S. TEKST MED 127 TAVLER. PR. 67 KR. 50 ØRE.

(C. W. Gleerup, Lund).

Et Værk, der i sit Anlæg svarer til Rosenius's, findes vist ikke inden for den hele ornithologiske Litteratur. En Mand med den

rigeste personlige Erfaring, med indgaaende Kendskab og glødende Kærlighed til sit Emne, en højt kultiveret og kundskabsrig Mand har her paataget sig at beskrive Livs- og Yngleforhold hos alle sit Lands Fugle og har illustreret Værket med sine egne pragtfulde fotografiske Optagelser. At se det udkomne igennem betyder ikke blot, at man øger sit Kendskab til Fuglenes Reder og Æg, men i en Række skønne Billeder føres man gennem hele Sveriges Natur, fra Skaanes frugtbare Marker til Lapmarkens øde Egne.

Det nu afsluttede Bind omhandler Spurvefuglene; hver Art behandles indgaaende; dens Livsforhold, Sang, Redebygning osv. skildres i et skønt, lyrisk Sprog, og for Fuglens Udbredelse i Sverige gøres omhyggelig Rede; i et særligt — med Petit trykt — Afsnit er samlet det mere tørre men overordentlig værdifulde, videnskabelige Stof: Yngletider, Redens Form og Bestanddele, Æggenes Tal, Størrelse, Udseende og Vægt, alt paa Grundlag af et meget stort Materiale. Til Beskrivelsen af hver Art hører 3 Billeder; først det Terrain, hvor Fuglen bygger, dernæst Reden med nærmeste Omgivelser og endelig selve Reden med Æggene i meget nær naturlig Størrelse. Fotografierne er ypperlige; gengivne, som de er, paa glittet Karton i Fototypi, kommer hver Plet paa Ægget, hvert Straa i Reden og hvert Blad i Omgivelserne til sin fuldeste Ret.

Systematik er der ikke gjort meget ud af, og Beskrivelse af Fuglene findes ikke; maaske har dette været følt som et Savn, i hvert Tilfælde meddeles nu fra Forlaget, at der vil komme farvelagte Tavler af de i Værket omhandlede Arter, udførte efter Originaler af Swenander.

For 8 Aar siden begyndte Værket at udkomme, lovedes færdigt paa 8 Aar, med ialt 50 Hæfter; at det ikke er blevet færdigt under Krigens Aar vil ikke undre nogen, saa lidt som, at de 50 Hæfter næppe vil slaa til; mere Forbauselse vækker det unægtelig, at det stadig kan leveres til en Pris af 2 Kr. 50 Øre pr. Hæfte.

Rosenius's Arbejde vil altid være en rig Kilde til Kundskab om de nordiske Fugles Liv, fremfor alt deres Yngleforhold; da, praktisk talt, Sveriges og Danmarks Fugle er de samme, kan Bogen paa det varmeste anbefales alle danske Fuglevenner. Det er kun glædeligt, at det at interessere sig for Fugle her i Danmark ikke længere er ensbetydende med at samle paa Æg; men der findes dog talrige ældre og yngre Ornithologer, der er begyndt som Ægsamlere og endnu ikke har mistet Kærligheden til Reder og Æg; hvilken Fylde af Viden og Kundskab vil ikke Rosenius's Bog kunne yde dem! Men enhver med en Smule Interesse for Fugle vil kunne glæde sig over den, og man kan ønske den en adskilligt større Udbredelse her i Landet end hidtil, hvor Tidsskriftets Eksemplar omtrent har været det eneste, som fandtes.

O. H.